

B E S Z Á M O L Ó
az MKKSZ szakmapolitikai munkájáról

Készült:

Boros Péterné főtitkár helyettes által készített
(MKKSZ Elnökségi ülésén 2011. december 17-én tárgyalta)
előterjesztés alapján

BEVEZETŐ

A 2008. július 1-étől hatályos MKKSZ Alapszabály 33/1 pontja szerint az Elnökség : „**a Kongresszus által megválasztott alelnökök közül megválasztja az MKKSZ főtitkár-helyettesét**”. (Továbbiakban: Fth.)

Az MKKSZ Elnökének és Főtitkárának együttes javaslata alapján az Elnökség 2009. október 9-én (Gyulaházán) Boros Péterné alelnököt választotta meg az MKKSZ főtitkár-helyettesének.

Az Elnökségi döntést követően - az MKKSZ Elnökével és Főtitkárával történt munkamegosztási egyeztetés alapján - a főtitkár-helyettes két kiemelt feladatot kapott:

- **az MKKSZ szakmapolitikai tevékenységének szervezése,**
- **szakszervezetünk ifjúsági szervezetének újjá alakítása, és felelőség annak színvonalas működéséért.**

Ez a beszámoló a fenti feladatok végrehajtása érdekében az elmúlt időszakban végzett munkát foglalja össze.

I.

Szakmapolitikai munka

A 2006-ban hivatalba lépett kormánynak - az Európai Konvergencia Programban vállalt kötelezettsége alapján - **egyik kiemelt célkitűzése volt a közszolgálat,** (azon belül a közigazgatás) **jelentős átalakítása.** 2007-ben megtörtént az állami közigazgatási szervek (meghatározó részének) régiós rendszerbe történő átszervezése és folyamatosan napirenden volt az önkormányzati feladat-, és hatáskörök átalakítása. Ehhez kapcsolódott a közigazgatási humánpolitika „rendszerértékű reformja”. A kormányzati programok 2008. végére a - világgazdasági válság hatásai és a magyar belpolitikai viszonyok bizonytalanságai miatt -jelentősen módosultak, de bizonyos vonatkozásai (ideértve a közszolgálat munkavállalóinak helyzetét érintő következményeket is) érvényesültek.

Az MKKSZ folyamatosan részt vállalt a kormányzati célkitűzések - elsősorban a személyi állomány munka és életkörülményeinek alakulását befolyásoló elképzelések - **elemzésében, illetve a kormányzati döntések kedvezőtlen következményeinek elhárításában, mérséklésében.** Ezt a konstruktív közreműködést ismerte el Kiss Péter Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter az MKKSZ VIII. Kongresszusán, és kérte szakszervezetünket a további szakmapolitikai együttműködésre.

A VIII. Kongresszuson elfogadott ciklusprogram - az MKKSZ korábbi gyakorlatának megfelelően, a kormányzati elvárással összhangban - **kiemelt feladatként határozta meg a szakmapolitikai tevékenység színvonalának erősítését,** különös tekintettel az állami feladatok egyszerűsítésében-, korszerűsítésében való közreműködést, és az önkormányzati rendszer működésének fenntarthatósága érdekében végzett munkát.

A fentiek határozták meg a főtitkár-helyettes szakmapolitikai feladatait is.

A szakmapolitikai munkáról készített beszámolás keretében – a főtitkár helyettessel együttműködő szakemberekkel közösen elvégzett – **12 jelentősebb munkaeseményt bemutatására került sor,** azokra amelyek végrehajtásába az FTh szerepe és felelősége meghatározó volt.

1./ A köztisztviselői teljesítményértékelési rendszer (TÉR) szakmai kritikája, javaslat a módosításokra

2008. január 1-én lépett hatályba a köztisztviselők teljesítményértékelésének rendszeréről (TÉR) szóló Kormányhatározat, amelynek teljes körű bevezetését 2009. január 1-ére ütemezték. Több alkalommal levélben és más dokumentumokban, illetve érdekegyeztető fórumokon, szakmai konzultációkon tárgyalás keretében fogalmazták meg az MKKSZ képviselői (az FTh) szakmai kritikákat a teljesítményértékelés rendszeréről.

2009 őszén a KÉT-OÖKÉT ülésén az FTh tett javaslatot arra, hogy az általános bevezetés helyett egy szűkebb körű „próbajáratra kerüljön sor”, kiemelve mindvégig azt, hogy a rendszer hitelességét, és működőképességét a stabil finanszírozás teremtheti meg. Az MKKSZ folyamatos közreműködésünknek is tulajdonítható, hogy a TÉR bevezetésére az államigazgatás teljes körében nem került sor, az önkormányzati körben pedig szóba sem került. **A szűkebb körben tapasztalt alkalmazás ellentmondásainak megszüntetése érdekében** – vélelmezve azt, hogy azok sérthetik az egyenlő bánásmódot, és az egyenlő munkáért – egyenlő bér alkotmányos alapelvét – az FTh kezdeményezésére az MKKSZ az **Alkotmánybírósághoz fordult**. A beadvány alapanyagát Boros Péterné dolgozta ki. **Az Alkotmánybíróság helyt adott az MKKSZ indítványának, és a TÉR rendelet vonatkozó szabályait megsemmisítette** (a 2010. május 29-én hivatalba lépő új kormány az egész TÉR rendeletet 2010. június hónapban hatályon kívül helyezte)

2./ Harc a Ktv. illetménytábla megtartásáért

Az Államreform Bizottság javaslata alapján **a kormányzat 2009. őszén** (részben a világgazdasági válság hatásaira hivatkozással, részben pedig a munkáltatóknak a személyi juttatásokkal kapcsolatos mérlegelési jogkörének növelése érdekében) **a köztisztviselői illetményrendszer teljes körű-, vagy részleges felfüggesztését, jelentős átalakítását tervezte.** (Az erre vonatkozó törvényjavaslatot egyeztetés nélkül benyújtották a parlamentnek.) A Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács (KÉT), és az Országos Önkormányzati Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács (OÖKÉT) **(amelynek ekkor már Boros Péterné volt a munkavállalói oldal ügyvivője)** rendkívüli egyeztetéseket kezdeményezett a tervezet elfogadásának megakadályozása érdekében. Az MKKSZ FTh három szakmai anyagot készített az intézkedés következményeinek bemutatására, amelyeket megküldtünk az Országgyűlés frakcióvezetőinek, a Költségvetési-, valamint az Önkormányzati- és Rendészeti Bizottságnak.

Fellépésünk eredményeként – a Miniszterelnöki Hivatal vezető Miniszter javaslatára - **a Kormány visszavonta az indítványt.**

3./ Egyeztetés a köztisztviselők béren kívüli juttatásának új rendszeréről. Útmutató készítés a „cafetéria” rendelet alkalmazásához. Javaslat a cafetéria juttatás fenntartására

a/ 2009. novemberében a kormány a köztisztviselők béren kívüli juttatásának átalakítását kezdeményezte. Az erre vonatkozó „cafetéria” rendelettervezetet több körben véleményeztük, és ennek keretében számos módosító javaslatot tettünk. Az eredetileg tervezett minimum mérték (az illetményalap kétszerese) az ötszörösre módosult, és a felső érték is kedvezően változott.

A rendelet hatályba lépését követően (humánpolitikusok, költségvetési szakemberek és közszolgálati jogászok közreműködésével) **az FTh a rendelet alkalmazását segítő „AJÁNLÁS”-t készített** az új „cafetéria” rendszer munkahelyi szabályozásának működtetéséhez. Ez a szakmai anyag az MKKSZ honlapján megjelent.

A visszajelzések alapján az AJÁNLÁS jelentősen segítette az értelmezést és az alkalmazást mind az állami, mind az önkormányzati közigazgatási szerveknél.

b/ A 2010. november 30-ai plénumon tárgyalta a KÉT-OÖKÉT a 2011. évi köztisztviselői béripolitikáról, és a béren kívüli juttatásokról. A kormányzat a kötelező cafetéria juttatás megszüntetését tervezte, (hivatkozott a kétségtelenül számos ellentmondásra.) A tárgyalások során a kormányzat „kompromisszumos megoldásként” a kötelező juttatás eltörlését tervezte, megengedve a helyi döntésen alapuló, helyileg megállapított mértékű juttatás lehetőségét.

A jelenlévő önkormányzati érdekszövetségi vezető képviselőkkel történt eredményes egyeztetést követően az MKKSZ FTh indítványozta azt, hogy **2011-ben a közigazgatás teljes szervezetrendszerében maradjon meg a kötelező a cafetéria juttatás és annak összegét a mindenkori költségvetési törvény tartalmazza.** (E javaslat alapján született megegyezés.)

4./ MKKSZ javaslatok készítése a 2010. évi választások után hivatalba lépő kormány programjához

2010. tavaszán az MKKSZ Elnökségének döntés alapján elindult az „Alkossunk Együtt Programot” elnevezésű akció sorozat, amelyhez szorosan kapcsolódott a „Mit ajánl az MKKSZ az új kormány programjához?” című kezdeményezés. Az Országos Választmány 2010. március 25-ei ülésén Boros Péterné önálló napirend keretében tett javaslatot e témában tagsági vitára, annak tartalmi kérdéseire, és vállalt felelős szerepet ezen feladat végrehajtásának összefogására, irányítására. A tagsági vitához „gondolatébresztő” dokumentumként elkészítettük a „Mit kíván a magyar közszolgálat?” „Mit követel az MKKSZ tagsága?” című röpiratot.

Együttműködve az „Alkossunk Együtt Programot” című akció sorozat szerkesztőivel - feldolgozva az alapszervezetektől és az egyéni tagoktól érkezett javaslatokat – az MKKSZ FTh összefoglaló anyagot dolgozott ki. Ennek keretében részletes javaslatot tett a közszolgálati keresetpolitika átalakítására, a foglalkoztatás és a közszolgálati jogviszony korszerűsítésére, illetve a szociális partnerség és a társadalmi párbeszéd kiterjesztésére a közszférában. **Az önálló kiadvány formájában is megjelent „Elvárások és Javaslatok” c. dokumentumot 2010. májusában az MKKSZ Elnöksége megküldte Orbán Viktor miniszterelnök jelöltnek.**

5./ A területi közigazgatás szervezetrendszerének átalakításának szakmai-érdekvédelmi nézőpontú véleményezése

a/ Megyei Kormányhivatalok kialakítása

A 2010. májusában hivatalba lépett kormány programjában szerepelt az állami közigazgatás területi szervezetrendszerének átalakítása, megyei kormányhivatalok kialakítása.

Az ezzel kapcsolatos jogszabályi előkészítés véleményezésében való közreműködésre az MKKSZ Szabó Erika Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumi Államtitkártól kapott felkérést.

2010. júniustól szeptember végéig – október közepéig terjedő időszakban – Boros Péterné, mint az Önkormányzati Dolgozók Országos Szakmai Tanácsának elnöke felelős szerepet vállalt e munkában, és vezetésével az MKKSZ három alkalommal véleményezte írásban a törvényjavaslatot. Kezdeményezésére két alkalommal tűzte napirendre e témát a KÉT-OÖKÉT, és az MKKSZ folyamatosan véleményezte a végrehajtással kapcsolatos kormányrendelet-tervezeteket. **Az MKKSZ szakmapolitikai munkájának elismertségét jelentette az, hogy számos fontos kérdésben visszaigazolták javaslataink szakmai tartalmának helyességét, igényelték az adott témával kapcsolatos eltérő véleményünk részletes kifejtését,** és Államtitkár Asszony külön szükségesnek tartotta a személyes konzultációt. (Nem vitatták azt, hogy a rendkívül rövid határidejű átállás zavarokat okozhat, továbbá azt sem, hogy az integráció szakmailag, eljárásjogilag, hatáskörgyakorlás tekintetében nem kidolgozott.)

A kormányzati partnerek is elismerték az MKKSZ FTh által javasolt szakmai menetrend megalapozottságát, de közölték, hogy a politika másképpen döntött.

2011 januárban – a megyei kormányhivatalok működésének megkezdését követően – az MKKSZ országos szb titkári értekezletet tartott, ahol az indítás tapasztalatait összegeztük. Ezt követően – az FTh kezdeményezésére és tevékeny közreműködésével – a KIM-ben kétoldalú egyeztetés keretében történt tárgyalás az átszervezés problémáinak megoldásairól.

2011 májusában a kormányhivatalokban működő valamennyi szakszervezet helyi képviselőjének értekezletét szerveztük meg, amelyen a KIM vezetői meghívás ellenére nem jelentek meg.

2011 október hónapban az MKKSZ ÖDOSZT ülésén Gál András Levente KIM államtitkár vett részt, ahol sokoldalú eszmecsere történt a közigazgatás átszervezéséről, különös tekintettel az önkormányzati törvény módosítására és a területi közigazgatás további átszervezésére, a járási hivatalok kialakítására.

b/ Megyei Önkormányzatok átszervezése

2011 november hónapban az MKKSZ ÖDOSZT ülésén **Zöldnagyi Viktória KIM helyettes államtitkár adott tájékoztatást** az átszervezéssel kapcsolatos szervezeti és a személyi állományt érintő változásokról.

Az MKKSZ és a KIM vezetői egyetértettek abban, hogy az **átszervezés következtében lehetőleg minden önkormányzati köztisztviselőnek munkahelyet kell felajánlani** az új szervezeti rendben. Megállapodás született arról, hogy az átszervezés végrehajtása során az MKKSZ és a KIM folyamatosan egyeztet és kölcsönösen tájékoztatják egymást a felmerülő problémákról.

2011 december 30-án az MKKSZ FTh személyes tárgyalást folytatott Virágh Rudolf KIM helyettes államtitkárral az átszervezés köztisztviselőket érintő tapasztalatairól. **Az MKKSZ tiltakozását jelentette be** amiatt, hogy az **elbocsájtott önkormányzati köztisztviselők számára – a vonatkozó törvények diszkriminatív rendelkezése miatt – felmentési időt nem lehetett megállapítani.** A tájékoztató során nyilatkozott arról is, hogy ezt a megoldást az MKKSZ az egyenlő bánásmód súlyos megsértésének tekinti és ennek orvoslásáért élni fog a rendelkezésre álló jogi lehetőségekkel. Bejelentette azt is, hogy **az MKKSZ súlyosan sérelmezi azt a tényt, hogy a megbeszélte megoldástól eltérően az átadás-átvétel során a megyei kormányhivatalok vezetői egyes köztisztviselők átvételét megtagadhatták.**

c/ Járási Hivatalok kialakítása

Az MKKSZ FTh – mint az OÖKÉT munkavállalói oldal ügyvivője – az országos érdekegyeztető fórumon folyamatosan kezdeményezte, hogy a járások kialakítását megelőzően történjen érdemi egyeztetés az átalakítással kapcsolatos szakmapolitikai és humánpolitikai teendőkről.

2012 január hónapban Boros Péterné kezdeményezésére Szabó Erika a KIM államtitkára és további három helyettes államtitkár fogadta az MKKSZ tárgyaló delegációját. Ezen a találkozón a közigazgatás további átszervezésének előkészületeiről, jogszabályi feltételek megteremtéséről, a tervezett intézkedések időbeni ütemezéséről egyeztettek a tárgyaló felek.

Az MKKSZ FTh kifejtette, hogy az érdekképviselőlet folyamatosan figyelemmel kíséri az önkormányzatok és az állami szervek közötti hatáskör és feladat átrendezést, igény szerint közreműködik annak a személyi állomány körében történő megismertetésében. Felhívta a figyelmet arra, hogy **az önkormányzati köztisztviselők körében nyugtalanság és félelem tapasztalható, főleg a munkahelyek mintegy egyharmadának esetleges megszűnése miatt.**

Szabó Erika államtitkár válaszában szükségesnek tartotta a folyamatos egyeztetést és a végrehajtás során az együttműködést. Utalt arra, hogy **a kormányzat célja a jó állam** és a hatékony közigazgatás megteremtése. Az állami szervek mindent megtesznek annak érdekében, hogy ez a lehető legkevesebb érdeksérelemmel járjon. **Kijelentette azt is, hogy a kormánynak nem célja az átszervezés során a foglalkoztatottak számának csökkentése**, de nem garantálható mindenki számára a korábbiaknak megfelelő munkakörben történő folyamatos munkavégzés. **Cáfolta, hogy az átszervezés végrehajtása a munkahelyek egyharmadának megszűnését eredményezheti.**

A tárgyaló felek megállapodtak abban, hogy a vonatkozó törvények elfogadását követően – a végrehajtás időszakában – részletes tájékoztatás történik a további kormányzati lépésekről.

2012 márciusában a KIM helyettes államtitkára az ÖDOSZT kibővített ülésén adott tájékoztatást a járási hivatalok kialakításának aktuális helyzetéről. A folyamat végrehajtása az előre tervezett ütemezésnek megfelelően történik, bár a parlament még nem fogadta el a vonatkozó törvényt. Az a cél, hogy 2012 második felében mindenki időben kapjon tájékoztatást a személyét érintő változtatásokról és **az átállás időszakára** – a közigazgatási szolgáltatások folyamatossága mellett – **a humánpolitikai döntések megszülessenek.**

6./ Alkotmánybírósági beadványok készítése a köztisztviselők indoklás nélküli elbocsátásának, illetve más elbocsátási jogcímek törvényi szabályai miatt

a/ Beadvány az indoklás nélküli elbocsátás miatt

2010. július 8-án hatályba lépett a Kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény (Kjt), amely tartalmazta az indoklás nélküli elbocsátás lehetőségét. **Erre a „mintára”** – az önkormányzati választások után – **három országgyűlési képviselő javaslatot tett a Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (Ktv.) hasonló tartalmú módosítására.**

A törvényjavaslat parlamentnek történő benyújtását követően az MKKSZ FTh levelet írt a három országgyűlési képviselőnek, és személyes egyeztetést kezdeményezett. Érdemi válasz nem érkezett, de „üzenték”, hogy a hivatalos érdekegyeztetés keretében nem zárkoznak el a konzultációtól. Ennek ismeretében Boros Péterné, mint OÖKÉT ügyvivő tett javaslatot a plenáris ülés összehívására, és kérte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) Közigazgatási Államtitkárát, hogy a három Országgyűlési képviselőt hívják meg az ülésre. Indítványát a KIM államtitkára elfogadta és 2010. november 30-án (rendkívül nagyarányú részvétel mellett) sor került az OÖKÉT plenáris ülésére, ahol végül is a három képviselő-polgármester nem jelent meg.

A Ktv módosítás – az indoklás nélküli elbocsátás lehetőségét tartalmazva – 2011. január 1-jén hatályba lépett. Ennek ismeretében Boros Péterné főtitkár helyettes 2011. január 8-án indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, kérve e törvényi rendelkezés alkotmány ellenességének megállapítását. Az Alkotmánybíróság indítványát megalapozottnak minősítette, és a szabályt 2011. május 31-ei hatállyal megsemmisítette.

b/ Beadvány a „méltatlanság”, a „bizalomvesztés” és más elbocsátási jogcímek miatt

2011 június 1-jén hatályba lépett – az Alkotmánybírósági döntés miatt – módosított Kjt.

Az új szabályozás már nem tartalmazhatta az indoklás nélküli elbocsátást, azonban **olyan új jogintézményeket vezetett be, amelyeket az előzetes egyeztetés során is határozottan elutasított az MKKSZ.** A törvény hatálybalépését követően a Közszolgálati Szakszervezetek Szövetségével együttműködve az MKKSZ (az FTh koordinálásával) beadványt készített az Alkotmánybíróságnak, kérve a méltatlanság és a bizalomvesztés, továbbá a vezetői értékrendhez történő alkalmazkodás hiánya miatti elbocsátási lehetőségek alkotmány ellenességének megállapítását. E beadvány tartalmazta azt az álláspontot is, amely szerint **elfogadhatatlan az a**

szabályozás, hogy a Köztisztviselők Napján a „közvetlen ügyfélszolgálati munkakörben dolgozók” ellentételezés nélkül kötelesek munkát végezni. A hátrányos megkülönböztetés tilalmára való hivatkozással ennek megsemmisítését is kérte az MKKSZ az Alkotmánybíróságtól.

Az új törvényi szabályok megváltoztatták a szakszervezeti tisztségviselők jogvédelmét is. Az FTh által készített indoklás rámutatott arra, hogy **nincs ésszerű magyarázata annak a megkülönböztetésnek, amely szerint a közigazgatási munkahelyeken tevékenykedő szakszervezeti tisztségviselőket nem illeti meg ugyan az a munkajogi védelem, mint a versenyszférában működő választott szakszervezeti tisztségviselőt.**

7./ Javaslatunk a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (KET) módosításához

A kormányzat szerint a „jó állam” ismérvei között első helyen szerepel az állami bürokrácia csökkentése, a közigazgatási eljárások egyszerűsítése, az állampolgárbarát, ügyfélcentrikus ügyintézés széleskörű elterjesztése. E programban foglaltak megvalósításának Magyarországon két megoldási iránya ismert: az egyik a (KET) átfogó felülvizsgálata és módosítása, a másik az Európai Unió által finanszírozott program az elektronikus közigazgatás programja (EKOP) folyamatos végrehajtása. Az MKKSZ mindkét megoldási irányban elismert közreműködő.

2010. július hónapban - a témáért felelős KIM államtitkárság megkeresésére – az FTh tevőleges részvételével az MKKSZ közigazgatási – deregulációs - javaslatcsomagot készített. **Javaslatunkat értékelve a KET módosítás tárgykörében a KIM „stratégiai együttműködő partnernek” minősítette az MKKSZ-t.**

Az elmúlt időszakban három alkalommal készítettünk szakmai véleményt a módosításokhoz. Javaslatunkat - javaslattevőként nem nevesítve - számos kérdésben elfogadták, illetve kormányzati álláspontként jegyezték. E feladat végrehajtásában közreműködő MKKSZ tisztségviselők véleménye az volt, hogy elsődleges a szakmai tartalom. Fontos ugyan, de nem tekintettük szakító próbának, hogy javaslatunkat mint a módosítások forrását is megjelenítsék.

Jelentős szemléletbeli változás az is, hogy a KIM államtitkársága elfogadta azt a szakmai kezdeményezésünket, amely szerint az eljárási szabályokat az elektronikus ügyintézésre vonatkozóan is a KET-re érvényes egységes rendezőelvek alapján szabályozzák.

Az MKKSZ-nek van képviselője az EKOP monitoring bizottságában e lehetőséggel élve a jövőben is véleményezzük a program végrehajtásának egyes szakaszait.

8./ A „Magyar Zoltán Közigazgatás Fejlesztési Program” véleményezése

2011. június hónapban a kormányzat közreadta a közigazgatás átfogó átalakítását tartalmazó „Magyar Programot”. E kormányzati célkitűzésről 2010. október – november hónap óta volt ismeretünk, de részletei (szinte az utolsó pillanatig) nem voltak ismertek.

KÉT-OÖKÉT üléseken számos alkalommal történt hivatkozás e programra úgy is mint a jelenlegi problémák minden megoldására.

A programmal kapcsolatban (részben általunk is keltett várakozások miatt is) igen nagy volt az érdeklődés. A KIM vezetése ígéretet tett a program kidolgozásába való bevonásunkra. Ez elmaradt. **A program kihirdetésének tervezett időpontjában 2011. június 10-én (Magyar Zoltán születésnapján) az FTh szervezésében az MKKSZ egy szakmai érdekvédelmi konferenciát rendezett.**

E tanácskozáson Boros Péterné bevezető előadásában kitért a 2001-ben elfogadott köztisztviselői életpálya értékeire, utalt Magyary Zoltán nevéhez köthető személyzetpolitikai követelményekre, (stabilitás, kiszámíthatóság, biztonság) illetve mai érvényesítésük szükségességére.

A konferenciának jelentősnek mondható sajtóvisszhangja volt, és a konferencia állásfoglalását a KIM köszönettel nyugtázta.

2011. szeptember 13-án tartott KÉT-OÖKÉT ülésen a KIM közigazgatási államtitkára a minisztérium vezetése nevében nyilvánosan bocsánatot kért a szociális partnerektől, azért, hogy a Magyary Program bemutatására nem kaptak meghívást.

Ugyanitt, ugyanekkor szólt arról is, hogy a programhoz az MKKSZ részéről általunk készített véleményt kiemelkedően fontosnak tartja, megjegyezve, hogy számos megállapítással nem ért egyet, de várja a további szigorúan szakmai tartalmú álláspontokat. Jelezte azt is, hogy a program nem lezárt dogma, elismerte, hogy sok kérdésben változtatni kell, és számít arra, hogy a változásokhoz a szociális partnerek, közöttük az MKKSZ megvalósítható javaslatokat tesz.

2011. szeptember 20-án kelt levelében a KIM közigazgatási államtitkára hivatalosan is felkérte a közigazgatásban működő szakszervezeteket a Magyary Program véleményezésére és az abban foglaltak sikeres megvalósításában való közreműködésre.

9./ Szerepvállalásunk az új önkormányzati rendszer kialakításában, az Önkormányzati Törvény (Ötv) tervezet véleményezése.

Az ÖDOSZT – az MKKSZ legnagyobb taglétszámú szakmai tanácsa – 2011. május 22-i döntését követően aktívan bekapcsolódott az új önkormányzati rendszer kialakításáról folyó szakmai (szakmai-, politikai) vitába.

Boros Péterné által kidolgozott (és az ÖDOSZT által elfogadott) MKKSZ állásfoglalás – amelyet megküldtünk a Belügyminiszternek és széles körben nyilvánosságra hoztunk – az alábbi alapvetéseket tartalmazta:

a./ Az MKKSZ nem vitatja az önkormányzati rendszer átalakításának sürgető szükségességét.

Tarthatatlan a helyzet a finanszírozás tekintetében (különös problémát jelent a szinte teljes körű eladósodottság) zavarok vannak a működésben, főleg a hatáskörök áttekinthetatlensége és gyakori változtatása miatt. A párhuzamosságok rontják a hatékonyságot.

b./ Az MKKSZ elfogadja, hogy az átalakításban prioritása lehet a politikai érdekeknek, de ezzel egyenértékűnek tekinti az önkormányzati rendszer lakossági szolgáltató képességének szempontjait. Szakszervezeti nézőpontból pedig elvitathatatlan az érintett (intézményi és hivatali) munkavállalói kör érdekeinek figyelembe vétele. Az MKKSZ nemcsak az önkormányzatok hivatalaiban dolgozó köztisztviselők érdekeiben szólalt meg, hanem képviselőt vállalt a több mint 400 ezer fő közalkalmazott esetében is, akik az önkormányzatok által fenntartott-, működtetett intézményekben dolgoznak.

c./ Az MKKSZ állásfoglalás harmadik tétele az állam és az önkormányzatok közötti hatáskörmegosztást értékeli.

Az MKKSZ az európai szubszidiaritást tekinti kiindulópontnak, tehát annak az elvnek az érvényesítését, hogy az ügyeket ott kell intézni, ahol azok keletkeznek, azaz az ügyfélhez legközelebb lévő pontokon. Ennek az elvnek az igazságát eddig semmilyen új elmélet, vagy gyakorlati tapasztalat nem írta felül. Álláspontunk szerint tehát az önkormányzatiság a jövőben sem

jelenthet csak valamilyen elvont általános „népképviselőt” hanem jelent lakossági szolgáltatást és ügyintézését.

Szolgáltatást a mindennapi élet minden területére értve, a településüzemeltetéstől a munkahelyteremtésen keresztül, az oktatás, az egészségügy, a környezetvédelem, a közüzemi szolgáltatások, a szociális gondoskodás számos feladatáig. Nincs olyan állam, amely mindezt központosítva meg tudja oldani. Tehát az önkormányzatiság léte csak másodlagosan függhet a lakosságszámtól, természetesen elfogadva bizonyos méretbeli, vagy hatékonysági szempontokat.

d./ Az MKKSZ elfogadja és támogatja, hogy az önkormányzatok finanszírozásában gyökeres átalakításra van szükség. A feladatfinanszírozás, amely felváltaná a jelenlegi normatív finanszírozást, csak abban az esetben eredményezhet átütő sikert, ha azt megfelelő modellezés után vezetik be, és átlátható, világos mérési és számítási módszerek alkalmazásával történik a forrásbiztosítás.

e./ Az MKKSZ a témában véleményalkotók közül szinte egyedül kiemelten jelentős követelménynek tekinti a Magyar programban felvázolt deregulációt. Az vitathatatlan, hogy az új Önkormányzati törvény – és ahhoz kapcsolódóan a területi államigazgatás átalakítása – az elmúlt 20 év legnagyobb hatású államszervezeti reformja.

Mindez erősíti azt a véleményünket, amely szerint az állami és az önkormányzati feladatok szétválasztásának vagy újra elosztásának végig viteléhez elkerülhetetlen a feladatkataszter deregulációs tisztítása.

10./ Az FTh közreműködése az új Munkatörvénykönyvről (Mt.) szóló vitában. MKKSZ javaslat a magyar közszolgálati munkajog „rendszer értékű” szabályozás változására

2011. július végén jelent meg a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) honlapján az új Mt. Tervezete. Ezt a joganyagot a témában felelős minisztérium úgynevezett „társadalmi vitára” bocsájtotta, és – a megjelenéstől számított 10napon belül – kérte az írásos véleményeket, javaslatokat.

Az igazgatási szünet ellenére az MKKSZ „társadalmi szakértői” az FTh irányításával elkészítettek egy állásfoglalást és módosító javaslatokat tartalmazó MKKSZ véleményt, amelyet határidőre megküldtünk az NGM-nek.

Ez a szakmai dokumentum ma is megtalálható az MKKSZ honlapján. Fontos referenciát jelent az a tény, hogy az Mt. módosítás témájával foglalkozó médiában mintegy 30-35 hivatkozás, utalás, idézet történt abból.

Javaslatunk fontosabb – „rendszer értékű” tartalma az volt, hogy **a jövőben egyértelműen váljon el a versenyszféra és a közszféra munkajoga.**

Álláspontunk szerint az új Munkatörvénykönyvének „filozófiai” alapja magyar viszonyok között elfogadhatatlan, bár tudjuk, hogy a fejlett piacgazdaságokban működőképes az az alapvetés, amely szerint **„a munkavállalók közösségének annyi joga van-, és olyan javadalmazást kapnak, amelyet közösen a munkáltatójuktól ki tudnak harcolni”.**

Megerősítettük, hogy az MKKSZ álláspontja szerint ez ma Magyarországon általában is elfogadhatatlan, de a közszolgálati munkavilágban ez értelmezhetetlen és életképtelen.

Ha abból indulunk ki, hogy a fentebb említett „filozófiai alapvetést” tartalmazó Mt. a versenyszférában hatályba lép, akkor azt a joganyagot „háttér jogszabályként” sem lehet értelmezni majd a közszférában.

Javaslatunk lényegét a kormányzat nem vitatta. Időközben elkészült a **„Közszolgálati tisztviselők jogállásáról” szóló törvény.** A kormány ezt tekinti **a közszolgálatban az alapvető**

munkajogi szabályok törzsanyagának. E törvény tartalmaz az érintettek számára elfogadható szabályokat, **de az érdekképviselő tekintetében elfogadhatatlan, mert a munkavállalói érdekképviselővel azonos jogosultságokkal rendelkező kötelező (szakmai??) kamara működését írja elő.**

Ez a körülmény „korszakos kihívást” jelent a szakszervezetek és általában a munkavállalók számára. Az MKKSZ véleménye szerint 2011 végén még korai lenne bármilyen végleges MKKSZ álláspont megfogalmazása. Tekintettel arra, hogy a kötelező kamarai szerveződés nem közigazgatási **belügy, hanem a közszféra egészét érintő érdekképviselői paradigmaváltás,** ezért e tekintetben az érintett szakszervezetek (és a még meglévő közigazgatási szakmai érdekképviselőket) széleskörű egyeztetése szükséges.

12./ A közigazgatási alapvizsgáról és a közigazgatási ösztöndíjról szóló kormányrendelet tervezetek véleményezése

Ismeretes, hogy a 2010. évi parlamenti választások után (még az új kormány hivatalba lépése előtt) az Országgyűlés módosította a Ktv-t. Ma már tudjuk, hogy az új „megbízható emberek” felvételének érdekében eltörölték az állások kötelező pályázatását, és hatályon kívül helyezték az ún. versenyvizsga rendeletet is.

Annak idején nagyon sok kifogásunk volt a versenyvizsgával kapcsolatban, de mint a rendszerbe történő beléptetési kvalifikációs küszöböt soha nem vitattuk.

A ktv. fentebb bemutatott módosításával elhárult az akadály az új kormány számára fontos emberek felvétele előtt, ugyanis az alkalmazásnak a módosítást követően már nem volt előfeltétele a versenyvizsga megléte. Ezt az állapotot az elmúlt másfél évben minden lehetséges alkalommal szóvá tettük, és a kormányzati válaszokból lehetett sejteni, hogy vissza állítják ezt a lényegében „szintvizsgát”.

A jogszabálytervezet véleményezése során következetesen azokat a javaslatokat foglalmaztuk meg, amelyeket az MKKSZ korábbiakban is képviselt (pld. költségmentesség, munka melletti felkészülés, stb.) Eredménynek tekintő, hogy **az alapvizsga visszakapta eredeti funkcióját és a szakvizsgában sem történtek lényeges változások.** Így vissza állt az a rend, amely szerint **az alapvizsga funkciója a pályára való belépés jogosítványának megszerzése, a szakvizsga pedig a vezetői kinevezés alapfeltétele.**

A közigazgatási ösztöndíj tárgyában alapvető vitánk nincs a kormánnyal. Mi is támogattuk, hogy az Államreform Operatív Program (ÁROP) európai uniós (EU) pénzeiből generáljanak egy olyan keretet, ami a közigazgatási szakemberállomány magasan kvalifikált rétegének utánpótlását hivatott megteremteni. Elvi vitánk e tekintetben abban van a kormánnyal, amit ez a közigazgatási ösztöndíj ígér az azt elnyerőknek. Alapvetően ma is úgy látjuk, hogy **az a helyes, ha valaki, alapszinten kezdi a pályafutását, és egy jól képzett, garanciákkal övezett előmeneteli pályán fokozatosan halad előre.**

Lehetnek kivételek, de mint tudjuk azok a főszabályt erősítik. Mi vitatjuk annak a rendszernek a helyességét, amely szerint ez a közigazgatási ösztöndíj azt jelentheti, hogy „nyeretlen két évesek” **munkatapasztalat nélkül egy jól megírt pályázattal európai ösztöndíjat szereznek,** egy-két évre elmennek EU-bürokratának, vagy más eus országok főhivatalaiba és onnan **visszatérve Magyarországon vezető beosztásokba kerülhetnek.**

Felhívtuk a figyelmet arra is, hogy ez a modern „janicsárképzés” féloldalassá teszi az utánpótlást. Az elkövetkezendő 5-10 évben nem a vezetők utánpótlása, hanem a beosztottak a sok ezer, vagy több tízezer nem vezető beosztású szakember kiválasztása, és alkalmazása jelent majd a közigazgatási humánpolitika számára tömeges feladatot.

Budapest, 2012. március 26.

Készítette: Boros Péterné